

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/15161.**

Benyújtás dátuma: **2021-02-22 14:29**

Parlex azonosító: **1JMVMXHM0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Brenner Koloman (Jobbik)**

Törvényjavaslat címe: **Az alapvető jogok biztosa hivatalának bővítéséről**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**Az alapvető jogok biztosa hivatalának bővítéséről**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2021. évi törvény

Az alapvető jogok biztosa hivatalának bővítéséről

1. §

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít

- a) a gyermekek jogainak,
- b) az Alaptörvény P) cikkében meghatározott értékeknek (a továbbiakban: a jövő nemzedékek érdekei),
- c) az Alaptörvény XXIX. cikkében meghatározott jogoknak (a továbbiakban: a Magyarországon élő nemzetiségek jogai),
- d) az internetfelhasználók jogai, valamint
- e) a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogainak a védelmére.”

2. §

Az Obtv. 3. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülését, és

- a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,
- b) felhívja az alapvető jogok biztosa, az érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját – különösen a jövő nemzedékeket – érintő jogsértés veszélyére,
- c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,
- d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,
- e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,
- f) figyelemmel kíséri a fenntartható fejlődés Országgyűlés által elfogadott stratégiájának megvalósulását,
- g) javaslatot tehet a jövő nemzedékek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint
- h) nemzetközi tevékenységével elősegíti a jövő nemzedékek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(2) Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülését, és

- a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével kapcsolatos

tapasztalatairól,

- b) felhívja az alapvető jogok biztosa, érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a nemzetiségeket érintő jogsértés veszélyére,
- c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,
- d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,
- e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,
- f) véleményezi a Kormány társadalmi felzárkózásról szóló stratégiáját és figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségeket érintő célkitűzéseinek megvalósulását,
- g) javaslatot tehet a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint
- h) nemzetközi tevékenységével elősegíti a Magyarországon élő nemzetiségek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(3) Az alapvető jogok biztosának az internetfelhasználók jogaiért felelős helyettese figyelemmel kíséri az internetfelhasználók biztosított jogainak érvényesülését, és

- a) rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot az internetfelhasználók jogainak érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,
- b) felhívja az alapvető jogok biztosa, az érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját – különösen a gyermekeket, fiatalkorúakat – érintő jogsértés veszélyére,
- c) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,
- d) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,
- e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,
- f) véleményezi a Kormány digitális fejlesztési irányait meghatározó stratégiáit és figyelemmel kíséri a Magyarországon élőket érintő célkitűzéseinek megvalósulását,
- g) javaslatot tehet az internetfelhasználók jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint
- h) nemzetközi tevékenységével elősegíti az internetfelhasználók jogaival kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(4) Ha az alapvető jogok biztosának a helyettese az (1) bekezdés a) pontjában, a (2) bekezdés a) pontjában vagy a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében tesz javaslatot arra, hogy az alapvető jogok biztosa hivatalból járjon el vagy forduljon az Alkotmánybírósághoz, az alapvető jogok biztosa köteles ennek megfelelően eljárni, vagy az elutasítás indokairól éves beszámolójában az Országgyűlést tájékoztatni.

(5) Tevékenysége során az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese „a jövő nemzedékek szószólója” címet, az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese „a nemzetiségi jogok védelmezője” címet, az internetfelhasználók jogainak védelmét ellátó helyettese „az internetfelhasználók jogainak védelmezője” címet viselheti.”

3. §

Az Obtv. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a javaslatára választja meg az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét, az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét, és az az alapvető jogok biztosának az internetfelhasználók jogainak védelmét ellátó helyettesét.”

4. §

Az Obtv. 5. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Alapvető jogok biztosának és helyettesének minden olyan jogász végzettségű, az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgár megválasztható, aki az e szakaszban előírt követelményeknek megfelel.

(2) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosát azok közül a kiemelkedő tudású elméleti vagy legalább tízévi szakmai gyakorlattal rendelkező jogászok közül választja meg, akik harmincötödik életévüket betöltötték, és az alapvető jogokat érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(3) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a jövő nemzedékek érdekeit érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(4) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek

(5) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának az internetfelhasználók jogaiért felelős helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és az internetfelhasználók jogait érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(6) Nem lehet az alapvető jogok biztosa vagy helyettese az, aki a választásra irányuló javaslat megtételének időpontját megelőző négy évben országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, európai parlamenti képviselő, köztársasági elnök, a Kormány tagja, államtitkár, önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester, nemzetiségi önkormányzat tagja, jegyző, a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagja, a rendvédelmi szervek és rendvédelmi feladatot ellátó szervek hivatásos állományú tagja, párt tisztségviselője vagy alkalmazottja volt.”

5. §

Ez a törvény 2022. január 1-jén lép hatályba.

Általános indokolás

Az elmúlt években a kommunikáció kiemelten jelentős része zajlik a világhálón – személyes érintkezés helyett – ami a személyes interaktus hiánya miatt, olyan „szabadságérzetet” ad a társadalomnak, közösségi (Facebook, YouTube, Twitter, Instagram stb.) és egyéb médiumoknak, hogy a jelenlegi jogi szabályozás nem tud kellő visszatartó erőt generálni a visszaélésekkel szemben, ez hatalmas biztonságpolitikai fenyegetéseket vetít előre. A 21. század technikai és társadalmi digitalizációja olyan folyamatokat indított el, hogy – akár véletlen, akár szándékos – félretájékoztatással, álhír/rémhírterjesztéssel – a társadalom túlsúlya e felületeken/platformokon érhető el, ill. befolyásolható. A jelenlegi jogi környezet hiánya teret enged többek között a kiskorúakkal szemben elkövetett bűncselekményeknek pl.: cyber-bullying, gyermekbántalmazás (2019., Nádudvar), pedofília, öngyilkosságra való buzdítás (ún. „kék-bálna” ügy), szexuális zaklatás, pornográf felvételekkel való zsarolás, mely cselekmények rontják az általános közbiztonságérzetet, és veszélyt jelentenek a fiatal generáció jövőbeli mentális egészségére is. Mivel a médiumok nincsenek rákényszerítve a káros tartalmak szűrésére – saját mechanizmusuk pedig nem kellőképp hatékony – így Németország például 2017-ben nagy sikerrel léptette hatályba a „facebook-törvény”-nek nevezett Hálózati végrehajtási törvényt, amely kötelezi a közösségi médiumokat a tartalmak szigorú előszűrésére, nyilvánvalóan jogsértő tartalmak azonnali – de legkésőbb 24 órán belüli – törlésére.

A törvényjavaslat összhangban van az Emberi Jogok Európai Egyezményében (10. cikk) foglaltakkal, így ezen intézmény Magyarországon való felállítása nem ütközne sem magyar, sem európai, sem pedig a nemzetközi jogi akadályokba. A törvényjavaslat célja a világhálón robbanásszerűen terjedő visszaélések elkerülése, mely által az egyre lazuló társadalmi rend a jövőben is fenntartható marad, a médiumok magatartásának jogi keretek közé kényszerítése (melynek megszegése kirívó bírság kiszabásával járna), valamint a kulturális normák megőrzése és a magánindítványos – jellemzően személyiségi jogokkal kapcsolatos – bírósági perek megelőzése, így a bíróságok leterheltsége jelentősen csökkenne.

Részletes indokolás

1. §

A javaslat bővíti az alapvető jogok biztosa hivatalának jogköreit, bevezeti az internetfelhasználók jogainak védelméért felelős helyettesi tisztséget.

2. §

A javaslat szabályozza az alapvető jogok biztósának az internetfelhasználók jogainak védelméért felelős helyettesének a feladatát.

3-4. §

A javaslat meghatározza az alapvető jogok biztosának az internetfelhasználók jogaiért felelős helyettesi tisztség keletkezésének szabályait és feltételeit.

5. §

Hatályba léptető rendelkezés.